

REGIOSTARS 2024

PRZEWODNIK DLA WNIOSKODAWCÓW

Spis treści

REGIOSTARS 2024.....	3
Kategorie konkursowe	5
Kryteria kwalifikowalności i przyznawania nagród.....	15
Kalendarium	16
Tabela konwersji.....	16

REGIOSTARS 2024

REGIOSTARS to coroczny konkurs organizowany od 2008 r. przez DG REGIO: stał się on europejskim znakiem najwyższej jakości przyznawanym projektom finansowanym przez UE, które wykazują oddziaływanie i włączający charakter rozwoju regionalnego. W 2024 r. projekty konkurują ze sobą w pięciu kategoriach, które wyszczególniono poniżej. Przez proponowanie rozwiązań dla wspólnych wyzwań i wykorzystywanie największych możliwości REGIOSTARS inspirowanie regiony do realizowania jeszcze skuteczniejszej polityki regionalnej UE. Zachęcamy do zgłaszania projektów realizowanych w stosunkowo słabiej rozwiniętych regionach Europy, w dowolnym z obszarów objętych programem. Internetowa platforma do zgłaszania projektów jest otwarta do 31 maja 2024 r.

REGIOSTARS przyznaje się projektom w pięciu kategoriach:

- **Kategoria 1 – Konkurencyjna i inteligentna Europa**
Wspieranie konkurencyjności, innowacji i odporności gospodarczej
- **Kategoria 2 – Zielona Europa**
Zielona transformacja jako czynnik rozwoju regionalnego
- **Kategoria 3 – Europa połączona**
Poprawa mobilności i łączności między regionami
- **Kategoria 4 – Europa społeczna i inkluzywna**
Zwiększenie włączenia społecznego w Europie dzięki wykorzystaniu potencjału talentów regionalnych
- **Kategoria 5 – Europa bliżej obywateli**
Wspieranie zrównoważonego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów.

Zespół czołowych przedstawicieli środowisk akademickich w odnośnych dziedzinach oceni zgłoszone projekty i wyłoni finalistów. Zostaną oni następnie zaproszeni do udziału w „rundzie finałowej” konkursu, która odbędzie się podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli.

Tak jak w poprzednich latach społeczeństwo wybierze finalistę, któremu zostanie przyznana nagroda społeczności. Zwycięzców poznamy podczas uroczystości REGIOSTARS organizowanej w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast.

We współpracy z DG REGIO zostaną zorganizowane lokalne kampanie informacyjne dotyczące zwycięskich projektów w każdej kategorii oraz projektu wyróżnionego nagrodą społeczności, mające na celu promowanie nagrodzonych działań w regionie.

Przewodnik dla wnioskodawców zawiera szczegółowy opis kategorii konkursowych oraz kryteriów kwalifikowalności i kryteriów przyznawania nagród. Odpowiedzi na często zadawane

pytania można znaleźć w dokumencie FAQ dostępnym (wyłącznie w języku angielskim) na [platformie konkursowej](#).

Zapraszamy do zgłaszania projektów i życzymy powodzenia!
Zespół REGIOSTARS

Kategorie konkursowe

Kategoria 1 - Konkurencyjna i inteligentna Europa

Wspieranie konkurencyjności, innowacji i odporności gospodarczej

Kategoria 1 koncentruje się na projektach wspierających cel polityki nr 1, jakim jest konkurencyjna i inteligentna Europa, za pośrednictwem innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnych połączeń teleinformatycznych.

Od 1993 r. centralnym elementem projektu europejskiego jest jednolity rynek, który umożliwia swobodny przepływ osób, usług, towarów i kapitału oraz oferuje możliwości europejskim przedsiębiorstwom, a także większy wybór i niższe ceny konsumentom. Stanowi on podstawę odporności Europy. Dzięki niemu obywatele mogą podróżować, mieszkać, pracować lub studiować gdziekolwiek chcą. W ujęciu ogólnym jednolity rynek pomaga europejskim miastom i regionom pogłębić integrację w ramach Unii Europejskiej. Kluczowe jest stworzenie sprawnie funkcjonującego jednolitego rynku, na którym przedsiębiorstwa każdej wielkości i z każdego sektora mogą konkurować między sobą na równych warunkach, a także opracowywać, wprowadzać do obrotu i wykorzystywać technologie, produkty i usługi cyfrowe na skalę, która zwiększy ich produktywność i globalną konkurencyjność, a konsumenci mogą mieć pewność, że ich prawa są chronione. Dzięki jednolitemu rynkowi Unia Europejska wzmacnia swoją pozycję na rynku światowym, staje się globalnym graczem na rynku cyfrowym oraz zapewnia sprawiedliwą i konkurencyjną gospodarkę cyfrową.

Komisja jest zdeterminowana, by uczynić ten czas „cyfrową dekadą” Europy, a tym samym wdrożyć zorientowaną na człowieka i zrównoważoną wizję społeczeństwa cyfrowego, przy jednoczesnym dążeniu do suwerenności cyfrowej. Europejska strategia cyfrowa ma sprawić, by transformacja cyfrowa przyniosła korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom, a także pomóc w osiągnięciu neutralności klimatycznej Europy do 2050 r. Oba elementy dwójki transformacji – ekologiczny i cyfrowy – powinny wzajemnie się wzmacniać. Transformacja ta dodatkowo wzmacnia zapotrzebowanie rynków pracy na wysoko wykwalifikowanych pracowników. Zmiana kwalifikacji, doskonalenie zawodowe i reintegracja na rynku pracy są zatem kluczowe dla zapewnienia, aby transformacja ekologiczna i cyfrowa była sprawiedliwa społecznie.

Poszukujemy dobrych projektów promujących innowacyjne i inteligentne przemiany gospodarcze zgodne z celami dwójki transformacji. Zależy nam na projektach, które sprzyjają procesom cyfryzacji, rozwijają umiejętności w tej dziedzinie i charakteryzują się innowacyjnym podejściem do wdrażania strategii badań naukowych i innowacji z udziałem zainteresowanych stron, lub wspierają programy inteligentnych miast i wsi. Mile widziane są projekty, które przygotowują europejskie MŚP do konkurowania w zglobalizowanej gospodarce i obejmują na przykład prace nad rozwojem nowych technologii i produktów, poprawą systemów innowacji, budowaniem

konkurencyjności z wykorzystaniem branży projektowej i kreatywnej, promowaniem przedsiębiorczości społecznej, pobudzaniem innowacji społecznych i usługowych oraz wspieraniem nowych modeli biznesowych i innowacji opartych na praktyce. Projekty te mogą przyczynić się do tworzenia zrównoważonych regionalnych systemów innowacji, zwiększenia autonomii przemysłowej Europy lub rozwoju rynku pracy w branży cyfrowej.

Przydatne źródła informacji:

- Cyfrowa dekada Europy: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/policies/europes-digital-decade>
- Europejska strategia przemysłowa: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_pl
- Plan przemysłowy Zielonego Ładu: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan_pl
- Europejski akt w sprawie chipów: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-chips-act_pl
- Dwojaka transformacja: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/twin-green-digital-transition-how-sustainable-digital-technologies-could-enable-carbon-neutral-eu-2022-06-29_pl
- Platforma Inteligentnej Specjalizacji: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu>
- 30 lat jednolitego rynku: https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/30th-anniversary_pl
- Jednolity rynek ma 30 lat: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/single-market-30_pl
- Inteligentne Wioski Europejskie: https://ec.europa.eu/enrd/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_pl.html

Kategoria 2 – Zielona Europa

Zielona transformacja jako czynnik rozwoju regionalnego

Kategoria 2 koncentruje się na projektach wspierających cel polityki nr 2, jakim jest ekologiczna i odporna Europa, za pośrednictwem czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, zapobiegania ryzyku i zarządzania nim oraz realizacji zrównoważonej mobilności miejskiej.

Unia Europejska dąży do tego, by do 2050 r. Europa stała się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. Zgodnie z ambitnym Europejskim Zielonym Ładem Unia Europejska dąży do poprawy dobrostanu i zdrowia obecnych i przyszłych obywateli przez zapewnienie 1) świeżego powietrza, czystej wody, zdrowej gleby i różnorodności biologicznej, 2) poddanych renowacji, energooszczędnych budynków, 3) zdrowej i przystępnej cenowo żywności, 4) większych możliwości korzystania z transportu publicznego, 5) czystszej energii i najnowocześniejszych, przyjaznych dla środowiska innowacji technologicznych, 6) bardziej trwałych produktów, które można naprawić, poddać recyklingowi i ponownie wykorzystać, 7) miejsc pracy dostosowanych do przyszłych wyzwań i szkoleń w zakresie umiejętności na potrzeby transformacji, oraz 8) odpornego i konkurencyjnego w skali światowej przemysłu.

Centralnym elementem Europejskiego Zielonego Ładu jest zachowanie i ochrona europejskich mórz, oceanów i całego środowiska naturalnego, które są dla Europy źródłem bogactwa naturalnego i gospodarczego. W ujęciu ogólnym obejmuje to ochronę różnorodności biologicznej i ekosystemów w Unii, ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, poprawę gospodarowania odpadami i zapewnienie zrównoważonego charakteru niebieskiej gospodarki.

Zielony Ład stwarza ważne ramy dla szeregu różnych inicjatyw. W oparciu o plan REPowerEU, UE dąży do wspierania oszczędności energii, produkcji czystej energii i dywersyfikacji dostaw energii. Aby osiągnąć neutralność klimatyczną, Komisja zaproponowała Europejskie prawo o klimacie, w którym określono również nowy, ambitniejszy cel redukcji emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. o co najmniej -55% w porównaniu z poziomem z 1990 r. W rozporządzeniu w sprawie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF, zmienione w 2023 r.) określono sposób, w jaki sektor użytkowania gruntów przyczynia się do osiągnięcia celów klimatycznych UE dzięki odrębnemu celowi pochłaniania dwutlenku węgla netto przez grunty na poziomie 310 mln ton ekwiwalentu CO₂ do 2030 r.

Europa dąży również do zmiany systemu rolno-spożywczego, dzięki czemu UE stanie się światowym liderem bezpieczeństwa żywności, bezpieczeństwa dostaw, żywienia i jakości. Warto tu wspomnieć o strategii „Od pola do stołu”, której celem jest przyspieszenie przejścia na zrównoważony system żywnościowy. Transformacja ekologiczna Europy może być również siłą napędową transformacji cyfrowej, energetycznej i przemysłowej Europy, zgodnie z tzw. dwojaką transformacją. Mechanizm sprawiedliwej transformacji ułatwia przejście na gospodarkę neutralną

dla klimatu i zapewnia wsparcie terytoriom, które emitują najwięcej dwutlenku węgla lub na obszarze których najwięcej osób pracuje w sektorze paliw kopalnych.

Poszukujemy dobrych projektów, które promują bardziej ekologiczną i odporną Europę oraz pomagają osiągnąć cele Unii Europejskiej w zakresie neutralności klimatycznej i poprawić warunki środowiskowe. Projekty mogą obejmować m.in. inwestycje w zielone inicjatywy, które poprawiają jakość powietrza i wody, wspierają zrównoważone rolnictwo i chronią systemy środowiskowe. Zgłaszane projekty mogą również polegać na tworzeniu efektywnej gospodarki o obiegu zamkniętym, transformacji w kierunku gospodarki zasobooszczędnej lub przechodzeniu na odnawialne źródła energii.

Przydatne źródła informacji:

- Europejskie prawo o klimacie: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/european-climate-law_pl
- Europejski Zielony Ład: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl
- Od pola do stołu: https://food.ec.europa.eu/horizontal-topics/farm-fork-strategy_pl
- Polityka w dziedzinie środowiska: https://environment.ec.europa.eu/index_pl
- Plan przemysłowy Zielonego Ładu: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan_pl
- Przepisy UE dotyczące użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF): https://climate.ec.europa.eu/eu-action/land-use-sector_pl
- Mechanizm sprawiedliwej transformacji: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/finance-and-green-deal/just-transition-mechanism_pl

Kategoria 3 – Europa połączona

Poprawa mobilności i łączności między regionami

Kategoria 3 koncentruje się na projektach wspierających cel polityki nr 3, jakim jest zwiększenie mobilności i łączności.

Połączona, nowoczesna, bezpieczna i inteligentna infrastruktura będzie kluczem do osiągnięcia spójności i realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu. W związku z tym Unia Europejska zobowiązała się do wspierania rozwoju wysoce wydajnych, zrównoważonych i skutecznie połączonych sieci transeuropejskich w dziedzinie transportu, energii i usług cyfrowych. Polityka transportowa na szczeblu europejskim ma na celu zapewnienie sprawnego, efektywnego, bezpiecznego i swobodnego przepływu osób i towarów w całej UE za pomocą zintegrowanych sieci wykorzystujących wszystkie rodzaje transportu (drogowy, kolejowy, wodny i lotniczy).

Polityka energetyczna dąży do stworzenia ogólnoeuropejskiego systemu energetycznego, w którym energia swobodnie przepływa przez granice, który opiera się na konkurencji i w którym rynki energii podlegają skutecznej regulacji na szczeblu UE, jeżeli jest to konieczne, oraz do zapewnienia obywatelom bezpiecznych dostaw energii. W związku z tym określono cel polityczny, jakim jest stabilna unia energetyczna, a jego centralny element stanowią ambitne cele klimatyczne. Oznacza to zapewnienie unijnym konsumentom, czyli gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom, bezpiecznej, zrównoważonej, konkurencyjnej i przystępnej cenowo energii.

Jednocześnie w swojej strategii cyfrowej UE sformułowała cel, aby do 2030 r. Europa stała się najlepiej połączonym kontynentem. Aby to osiągnąć, UE opracowuje m.in. zharmonizowane przepisy dotyczące usług łączności, wprowadziła Europejski kodeks łączności elektronicznej oraz wspiera rozwój sieci bezprzewodowych. Głównym celem łączności w cyfrowej dekadzie jest zapewnienie każdemu europejskiemu gospodarstwu domowemu dostępu do szybkiego internetu do 2025 r. oraz połączenia gigabitowego do 2030 r. Komponent „technologie cyfrowe” instrumentu „Łącząc Europę” wspiera na przykład dwanaście „cyfrowych korytarzy transgranicznych”, ustanowionych w celu przeprowadzania na żywo testów 5G na potrzeby kooperatywnej, opartej na sieci i zautomatyzowanej mobilności. Instrument „Łącząc Europę” nadal wspiera inwestycje, które uzupełniają brakujące ogniwa w europejskich sieciach energetycznej, transportowej i cyfrowej.

Poszukujemy dobrych projektów, które wspierają poprawę łączności w Europie. Mogą to być projekty wspierające skuteczne, bezpieczne i przyjazne dla środowiska rozwiązania w zakresie mobilności w UE oraz tworzące warunki dla konkurencyjnego przemysłu generującego wzrost gospodarczy i miejsca pracy. Mogą one również obejmować szeroko zakrojone kwestie, takie jak prawa pasażerów lub czyste paliwa. Zgłaszane projekty mogą również pomagać w osiągnięciu celów sieci transeuropejskich w dziedzinie energii, transportu lub łączności cyfrowej. Projekty mogą dotyczyć rozwoju nowej infrastruktury energetycznej lub transportowej bądź rewitalizacji czy modernizacji istniejącej infrastruktury. Mogą one również obejmować rozwój bezpiecznej, chronionej i zrównoważonej wysokowydajnej infrastruktury, w tym sieci gigabitowych i sieci 5G;

zwiększenie zdolności i odporności cyfrowej infrastruktury szkieletowej; lub cyfryzację sieci transportowych i energetycznych.

Przydatne źródła informacji:

- Europejska agenda cyfrowa: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/64/digital-agenda-for-europe>
- Polityka energetyczna: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/68/energy-policy-general-principles>
- Strategia na rzecz unii energetycznej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2015:80:FIN>
- Przejście na czystą energię: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/energy-and-green-deal_pl
- Instrument „Łącząc Europę”: https://cinea.ec.europa.eu/programmes/connecting-europe-facility_pl
- Transgraniczne korytarze 5G: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/policies/cross-border-corridors>
- Wspólna polityka transportowa: https://transport.ec.europa.eu/facts-fundings_pl

Kategoria 4 – Europa społeczna i inkluzywna

Zwiększenie włączenia społecznego w Europie dzięki wykorzystaniu potencjału talentów regionalnych

Kategoria 4 koncentruje się na projektach wspierających cel polityki nr 4, jakim jest bardziej społeczna i inkluzywna Europa, przez wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych.

Unia Europejska opiera się na wartościach, którymi są godność ludzka, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. W związku z tym UE podejmuje ogromne wysiłki na rzecz zwalczania wszelkiego rodzaju dyskryminacji i zwiększania równości traktowania wszystkich Europejczyków, w tym równości płci, integracji migrantów i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej wyraźnie zapisano, że wszelka dyskryminacja ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, narodowość, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jest sprzeczna z wartościami europejskiego modelu społeczeństwa i jest w UE zakazana.

W związku z tym 20 zasad Europejskiego filaru praw socjalnych wytycza UE drogę w kierunku silnej Europy socjalnej, która jest sprawiedliwa, inkluzywna i oferuje możliwości wszystkim obywatelom. Obejmuje to równe szanse i dostęp do rynku pracy, sprawiedliwe warunki pracy oraz prawo do odpowiedniej ochrony socjalnej i włączenia społecznego. Opracowany następnie plan działania ma zapewnić osiągnięcie trzech ambitnych celów do 2030 r. Po pierwsze, wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 20–64 lat ma wynieść co najmniej 78%; po drugie, każdego roku co najmniej 60% wszystkich dorosłych ma brać udział w szkoleniach; po trzecie, liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ma zmniejszyć się o co najmniej 15 mln.

Wyzwaniem dla europejskiego programu na rzecz umiejętności są m.in. zmiany demograficzne polegające na starzeniu się społeczeństwa oraz globalne kryzysy mające wpływ na Europę. Ponad trzy czwarte przedsiębiorstw w UE twierdzi, że ma trudności ze znalezieniem pracowników o niezbędnych umiejętnościach; dotyczy to w szczególności miejsc pracy w sektorach zaawansowanych technologii i cyfryzacji. Szybkie przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i transformacja cyfrowa zmieniają sposób, w jaki pracujemy, uczymy się oraz uczestniczymy w życiu społecznym i w życiu codziennym. Dla Europy jest to okazja, by stać się bardziej socjalną i inkluzywną, jeśli jej obywatele zdobędą odpowiednie umiejętności.

W tym celu UE poszerza swój program i finansuje na przykład projekty zgodne z celami społecznymi i celami dotyczącymi przystępnych cenowo mieszkań lub projekty wspierające lepszą opiekę zdrowotną.

Poszukujemy dobrych projektów, które przyczyniają się ogółem do stworzenia bardziej integracyjnego społeczeństwa, do niedyskryminacji osób oraz do równouprawnienia płci w UE

i poza nią. Projekty te mają w szczególności sprzyjać realizacji 20 zasad oraz trzech celów planu działania w ramach Europejskiego filaru praw socjalnych. Mogą one obejmować na przykład działania na rynku pracy, w sektorze edukacji, społecznościach lokalnych i sieciach międzynarodowych. Projekty muszą wprowadzać innowacje w zakresie wspierania aktywnej integracji osób dyskryminowanych lub osób zagrożonych dyskryminacją, ułatwiania reintegracji na rynku pracy osób w niekorzystnej sytuacji oraz przyczyniania się do równouprawnienia płci i do różnorodności poprzez strategie zarządzania lub tworzenia miejsc pracy w ramach działań integracyjnych i antydyskryminacyjnych. Mile widziane są również projekty, które dotyczą opieki nad dziećmi i osobami starszymi lub opieki zdrowotnej ogólnie i przyczyniają się do zapewnienia równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.

Przydatne źródła informacji:

- Karta praw podstawowych UE: https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights_pl
- Europejski filar praw socjalnych: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_pl
- Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_pl
- DG JUST, Równouprawnienie płci: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality_pl

Kategoria 5 – Europa bliżej obywateli

Wspieranie zrównoważonego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów

Kategoria 5 koncentruje się na projektach wspierających cel polityki nr 5, jakim jest wspieranie zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych.

Unia Europejska przykłada dużą wagę do zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych poprzez inicjatywy lokalne. Kluczem do osiągnięcia europejskiej spójności jest przewyciężenie wieloaspektowych wyzwań dla zintegrowanego rozwoju regionalnego we wszystkich sektorach. Przez wprowadzenie tego przekrojowego celu polityki UE pragnie uznać znaczenie zintegrowanych strategii inwestycyjnych ukierunkowanych na różne skale terytorialne, takie jak miasta, obszary wiejskie, obszary metropolitalne i obszary funkcjonalne, w których ludzie codziennie pracują, mieszkają i dojeżdżają do pracy i szkoły.

UE chce reagować na wyzwania zidentyfikowane na danym terytorium, dla których lokalne zainteresowane strony opracowują lokalne rozwiązania. Wyraźne ukierunkowanie terytorialne oznacza, że potrzeby, wyzwania i możliwości rozwoju muszą być dostosowane do odpowiedniego wymiaru przestrzennego i kontekstu terytorialnego. Komisja uznaje rolę małych i średnich miast oraz podejścia opartego na obszarach funkcjonalnych za ważne siły napędowe atrakcyjności i rozwoju regionów i obszarów wiejskich z uwagi na pozytywny wpływ działań na obszarach miejskich na inne obszary oraz wzmocnienie powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi.

W latach 2021–2027 w każdym państwie członkowskim co najmniej 8 % środków z EFRR przeznacza się dla miast różnej wielkości oraz ich obszarów metropolitalnych i funkcjonalnych za pośrednictwem terytorialnych lub lokalnych strategii rozwoju, tj. z wykorzystaniem zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT), rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), a także podobnych narzędzi wspierających zintegrowane podejścia opracowane przez państwa członkowskie. Strategie terytorialne dają możliwość budowania zdolności i inicjowania lokalnych działań przyczyniających się do realizacji europejskich strategii politycznych, w tym transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Poszukujemy dobrych projektów wspierających wdrażanie strategii lokalnych i regionalnych, takich jak np. strategie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich lub strategie rozwoju terytorialnego i lokalnego. Projekty mogą również dotyczyć konkretnych obszarów poprawy codziennego życia obywateli i wspierać budowanie zdolności. Celem tych projektów powinna być pomoc regionom w stawianiu czoła szczególnym wyzwaniom rozwojowym na miejskim obszarze funkcjonalnym lub terytorium oraz w opracowaniu konkretnych i ukierunkowanych terytorialnie rozwiązań dla obywateli.

Przydatne źródła informacji:

- Europejska inicjatywa obywatelska: https://commission.europa.eu/about-european-commission/get-involved/european-citizens-initiative_pl
- Spójność terytorialna: https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/what/territorial-cohesion_pl
- Podręcznik strategii rozwoju obszarów miejskich: <https://urban.jrc.ec.europa.eu/urbanstrategies/territorial-focus#the-chapter>
- Podręcznik strategii rozwoju terytorialnego i lokalnego: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC130788>

Kryteria kwalifikowalności i przyznawania nagród

Kryteria kwalifikowalności

Wszystkie wnioski o przyznanie nagrody REGIOSTARS muszą spełniać następujące kryteria kwalifikowalności:

- a) Wniosek należy złożyć za pośrednictwem platformy internetowej REGIOSTARS najpóźniej 31 maja 2024 r. do godz. 23:59:59 czasu środkowoeuropejskiego.
- b) Wniosek należy sporządzić w jednym z języków urzędowych UE.
- c) Wniosek musi zawierać pismo popierające od właściwej instytucji zarządzającej. Pismo popierające, czyli wypełniony formularz lub wiadomość e-mail z równoważnymi informacjami, podpisane przez dyrektora instytucji zarządzającej należy przesłać w formacie PDF wraz z wnioskiem. (Uwaga: można zgłosić maksymalnie pięć projektów na program. Instytucja zarządzająca jest odpowiedzialna za przestrzeganie limitu.)
- d) Wniosek musi dotyczyć projektu, który otrzymał współfinansowanie unijne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, lub projektu, który otrzymał finansowanie unijne w ramach dowolnego komponentu programów Interreg, najwcześniej 1 stycznia 2014 r.
- e) Uwzględnia się jedynie ukończone projekty, czyli projekty, w ramach których przeprowadzono wszystkie zaplanowane działania i otrzymano wszystkie wkłady finansowe, i które zostały uznane za zamknięte przez beneficjenta projektu lub instytucję zarządzającą.
- f) Projekt musi wyraźnie dotyczyć jednej z pięciu kategorii nagród. Tego samego projektu nie można zgłosić w kilku kategoriach.

Kryteria przyznawania nagród

Jury REGIOSTARS oceni wszystkie kwalifikujące się wnioski według następujących kryteriów:

Spójność	Wkład projektu w ogólną spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną w perspektywie ponadregionalnej i europejskiej. Oceniona zostanie wartość dodana projektu w zakresie spójności.
Oddziaływanie	Lokalne i regionalne oddziaływanie projektu oraz jakość wyników końcowych. W jaki sposób projekt zmienił w regionie coś na lepsze?
Innowacyjność	Innowacyjny charakter projektu zgodnie z logiką wybranej kategorii konkursowej. Co jest nowe? Czego wcześniej nie zrobiono? Innowacyjność można rozumieć w wymiarze gospodarczym, społecznym lub ekologicznym.

Trwałość	Potencjalna długotrwałość projektu pod względem stabilności gospodarczej. Należy wykazać działania, które podjęto, by umożliwić kontynuację projektu po upływie czasu jego trwania.
Obywatele	Sposób, w jaki obywatele i podmioty społeczeństwa obywatelskiego zaangażowano w opracowywanie lub realizację projektu.
Możliwość przenoszenia	Możliwość realizacji projektu w innych regionach Europy oraz, w najlepszym przypadku, zwiększenia jego skali i wdrożenia go w całej Unii Europejskiej.

Kalendarium

Co?	Kiedy?
Ogłoszenie konkursu	połowa lutego
Termin składania wniosków	piątek, 31 maja
Informacje o kwalifikowalności zgłoszonych projektów	poniedziałek, 17 czerwca
Wyłonienie finalistów	połowa lipca (dokładna data zostanie podana później)
Rozpoczęcie głosowania społeczności	poniedziałek, 2 września
Szkolenie online dla finalistów dotyczące prezentacji projektu	38. tydzień (16–20 września)
Prezentacja projektów finalistów i dyskusja panelowa z jurorami	wtorek, 8 października
Zakończenie głosowania społeczności	wtorek, 8 października
Uroczystość REGIOSTARS	środa, 9 października (w Brukseli)
Lokalne kampanie z udziałem zwycięzców	od 1 grudnia

Tabela konwersji

Projekty należy zgłaszać w kategorii odpowiadającej celowi polityki, w ramach którego je sfinansowano. W przypadku projektów finansowanych w okresie 2014–2020 wnioskodawcy powinni wybrać kategorię konkursu odpowiadającą celowi tematycznemu, w ramach którego otrzymali finansowanie, zgodnie z poniższą tabelą.

Cele tematyczne na lata 2014–2020	Cele polityki na lata 2021–2027
CT 1, CT 2, CT 3	CP 1 – Europa bardziej konkurencyjna i inteligentna
CT 4, CT 5, CT 6	CP 2 – Europa bardziej przyjazna dla środowiska i niskoemisyjna
CT 7	CP 3 – Europa lepiej połączona
CT 8, CT 9, CT 10	CP 4 – Europa bardziej społeczna
ZIT, RLKS, innowacyjne działania miejskie	CP 5 – Europa bliższa obywatelom

Projekty z okresu 2014–2020 objęte celem tematycznym 11 klasyfikuje się do jednej z pięciu kategorii w zależności od ich konkretnego tematu.